

hátt, hvað út kom við útreikninginn og nafn lærisveinsins er mældi. Sjerhver athugun 142
skal skrifuð svo fullkomlega, að hún verði endurreiknuð ef þörf þykir. Bók þessa 30. sept.
skal kennarinn senda stiptsyfirvöldunum til álita við lok skólaársins.

10. gr.

Öll nauðsynleg áhöld við hinar verklegu æfingar leggur skólinn til, sömuleiðis allt það, sem nota þarf í skólanum við kennsluna. En sjálfir skulu lærisveinar kosta bækur þær og áhöld, sem þeir þurfa við námið. Með öll áhöld og muni skólans bæði innan húss og utan, sem og skólahúsið sjálft, skulu þeir fara vel, og skemmist eða glatist nokkuð af munum eða áhöldum skólans fyrir vangá þeirra eða kæruleysi, eða ef skemmdir verða á skólahúsinu af þeirra völdum, skulu þeir greiða fullar bætur fyrir. Þeir skulu vera komnir í skólann á hverjum degi áður en kennslustundir byrja, og mega ekki fara út í kennslustund án leyfis hlutaðeigandi kennara. Þeir skulu ávallt í skólanum vera siðprúðir og ástundunarsamir, ekki viðhafa áflog eða ryskingar, ekki neyta matar í skólahúsinu nje reykja tóbak.

Geti lærisveinn eigi sótt kennslustundir einhvern dag sökum veikinda, ber að tilkynna það hinum fasta kennara.

11. gr.

Hinn fasti kennari skal rita í bók, sem til þess verður útveguð, nöfn þeirra lærisveina, sem koma í skólann, hversu margir nemendur í skólanum eru á hverju ári og hvenær lærisveinar fara burtu úr honum. Sömuleiðis skal hann rita í sjerstaka áhaldabók skrá yfir öll þau áhöld og muni, sem skólinn á, og jafnóðum geta þess, sem viðbætist eða gengur úr sjer. Skulu bækur þessar ávallt geymdar í skólanum.

Stiptsyfirvöldin yfir Íslandi.

Reykjavík 30. september 1891.

Kristján Jónsson

Hallgrímur Sveinsson.

settur.

Brjef landshöfðingja til biskups um ógilda prestskosning. — Með þóknan- 143
legu brjefi, dags. 13. p. m. hafið þjer herra biskup, sent mjer umsóknarbrjef tveggja 24. nóv.
umsækjenda um Ásaprestakall í Skaptártungu, síra Sveins Eiríkssonar og prestaskóla-
kandidats Hans Jónssonar, svo og kosningargjörð úr tjeðu prestakalli ásamt fylgiskjöl-
um, og hafið þjer lýst yfir þeirri skoðun yðar, að á kosningu þeirri, sem fram hefur
farið að Hemru í Skaptártungu 26. f. m. og öllum undirbúningi til kosningarinnar
sjeu svo verulegir gallar, að á henni geti ekki orðið byggð veiting prestakallsins til
handa þeim umsækjanda, sem hlaut þau 7 atkvæði, er á fundinum voru greidd. Þjer
hafið því samkvæmt 9. gr. í lögum um hluttöku safnaða í veitingu brauða lagt það til,
að Ásaprestall sje veitt hinum umsækjandanum, eptir því sem ætla megí að sje næst
vilja safnaðanna, án þess atkvæðis þeirra sje leitað á ný.

Út af þessu skal yður hjer með þjónustusamlega tjáð, að jeg hlýt að vera yður
samdóma um það, að hin umrædda kosning sje svo langt frá því að fullnægja fyrir-
mælum frammanefndra laga, 8. jan. 1886, að ekki geti komið til mála að hún sje gild
prestskosning. Eins og þjer takið fram eru engin skilríki fyrir því, að umsóknarbrjef
umsækjendanna hafi legið kjösendum til sýnis lögskipaðan tíma, og sama er að segja um

143 kjörskrárnar. Auk þess að ekki sjest að þær hafi legið kjósendum til sýnis, er hvorug 24. nóv. þeirra rjett að forminu til, þar sem önnur þeirra er samin og undirskrifuð af einum manni í umboði sóknarnefndarinnar, en ekki af henni sjálfri, og hin er undirskrifuð með orðinu »Sóknarnefndin« en ekki neinum mannanöfnum. Önnur kjörskráin er auk þess bersýnilega röng að efni til, þar sem Bjarni prestur Einarsson á Mýrum er talinn kjósandi í Búlandssókn. Ekki er að sjá að nein kjörstjórn hafi verið kosin samkvæmt 4. grein, heldur er kosningargjörðin að eins undirskrifuð af einhverjum 2 mönnum ásamt prófasti, í stað þess að tveir kosnir menn úr hvorri sókninni áttu að stýra kosningu með prófastinum. Loks sjest ekki á kosningargjörðinni, að kjörfundurinn hafi verið auglýstur fyrirfram, eða á hvern hátt honum hefur verið saman stefnt, heldur stendur að eins, að meiri hluti safnaðarins hafi á fundi komið sjer saman um, að neyta kosningarrjettar síns, svo að óvíst þykir með öllu, hvort allir kjósendur hafi átt kost á að sækja fundinn og þar að auki vantar algjörlega allar skýrslur um það, hve margir a þeim, er kosningarrjett hafa, hafi á kjörfundi verið, og sjest því ekki, hvort fundurinn einusinni hefur fullnægt skilyrði 9. greinar laganna fyrir lögmati kjörfundar.

Það er nú að vísu svo, að optnefnd lög 8. jan. 1886 hafa ekki inni að halda neina skipun um, að endurtaka skuli prestskostningar, þegar 3—8. gr. laganna hefur ekki verið fylgt eða þeir gallar hafa orðið á að öðru leyti, er veruleg áhrif geta haft á úrslit kosninganna, heldur er gefin sjerstök regla í niðurlagi 9. greinar, sem veitingarvaldið á að fylgja, þegar það veitir prestakall, án þess lögleg kosning hafi náðst, sem sjálfsagt er að gjöra, þegar kjörfundur hefur ekki verið nægilega sóttur, enginn umsækjenda fengið nógu mörg atkvæði, eða þegar kjósendum sjálfum eða kjörstjórn er að einhverju leyti um ógildi kosningar að kenna. En allt öðru máli er að gegna þegar afglöpín liggja hjá þeim stjórnarlið, sem á að annast um að kjósendum verði gefið löglegt færi á að neyta kosningarrjettar síns. Hafi prófastur vanrækt skyldu sína í því tilliti, virðist ekki rjett, að kjósendur við það missi rjett sinn til löglegrar hluttöku í veiting prestakalls. Nú eru mægingallar þeir sem valda ógildi kosningarinnar í Ásaprestakalli, beinlínis prófastinum að kenna, þannig að ekki verður álitíð, að atkvæðis safnaðanna hafi í þessu tilfelli nægilega verið leitað, og þykir mjer því rjettara að láta kosning fram fara á ný, eptir reglum laganna, og það því fremur, sem brauðið hvort sem er getur ekki orðið veitt fyrir en frá næstu fardögum, en nægilega löngu fyrir þann tíma ætti ný kosning að geta verið um garð gengin.

Jafnframt því að endursenda yður, herra biskup, umsóknarbrjefin og kosningargjörðina með fylgiskjölum, skal jeg því þjónustusamlega skora á yður að leggja fyrir hlutaðeigandi prófast, að stofna til nýrrar prestskosningar fyrir Ásaprestakall svo fljótt sem því verður við komið, og áminna hann um, að gæta þá betur skyldu þeirrar, sem lög 8. jan. 1886 leggja honum á herðar, en hann við hina fyrri kosningu hefur gjört.

144 Brjef landshöfðingja til biskups um undanfærzlu sóknarnefndar undan því að 12. des. jafna niður skylduvinnu samkv. lögum. 12. maí 1882. — Í þóknanlegu brjefi dags. 4. p. m. hafið þjer, herra biskup, skýrt frá því, að þegar á næstliðnu vori sú ákvörðun hafi verið gjörð af prófastinum í Húnaþingi og hlutaðeigi kirkjueigendum, að Holtastaða-